

Mei 2014

De Dik Voormekaar show

Het nieuwe coalitieakkoord van AB, VVD en PGB wil burgers meer en beter bij de politiek betrekken. Een loffelijk streven! Maar al bij het eerste het beste inhoudelijke item (de transities in de WMO) wordt flink op de VVD-rem getrapt: 'Uitgangspunt voor de decentralisaties in het sociaal domein is dat de uitvoering plaatsvindt binnen de budgetten die daar door het rijk voor beschikbaar worden gesteld'. De burger kan dus wat betreft de WMO wel bij de coalitiepartijen een wensenlijstje indienen, maar het nieuwe gemeentebestuur trekt er geen cent extra voor uit, alleen de (te krappe) gelden van het Rijk worden aangewend. Volgens de nieuwe coalitie moet 'optimaal gebruik worden gemaakt' van familie, mantelzorgers, buurtbewoners en vrijwilligers. Maar werken die zich al niet uit de naad? Positief is de zinsnede over armoedebeleid, dat vooruitstrevende beleid van de vorige colleges lijkt te worden voortgezet.

In de paragraaf over onderwijs lezen we niks over de brede school. Toegegeven, de gebouwen staan er inmiddels, maar zat achter het brede schoolidee ook niet de gedachte dat diverse organisaties rond het onderwijs meer en beter 'met elkaar' zouden moeten gaan samenwerken? Het motto van het coalitieakkoord aandachtig, hadden we hier toch iets meer verwacht. Maar het lijkt erop dat het nieuwe gemeentebestuur dit in een soort 'Dik Voormekaar show' wil overlaten aan de schoolbesturen.

Het Staalbergven krijgt een onderzoek: of het nog wel bijdraagt aan de toeristische uitstraling. Voor de liefhebbers van natuurzwemmen moet dus het ergste gevreesd worden, dit college lijkt vooral in te zetten op chloorbaden op Den Donk.

De bouw van goedkope woningen op het KVL-terrein lijkt te worden losgelaten. Terwijl op papier het sluipverkeer tegengegaan wordt in de wijken, worden aan datzelfde sluipverkeer echter luxe mogelijkheden geboden in Pannenschuur. Daar wil de nieuwe coalitie een achterdeur openen in Pannenschuur-Buiten. Dit terwijl alle inwoners van Heukelom en vele inwoners van de straten waarlangs het (sluip)verkeer zal gaan rijden (Langvennen Noord, Langvennen Zuid en Gerard van der Lindenstraat) hier tegen zijn, zoals jaren geleden al bleek tijdens een door Pro georganiseerde hearing in een bomvol wijkcentrum. Bovendien riskeert dit college met zo'n achterpoort ook een toename van de criminaliteit in de wijk. De ervaring leert immers dat hoe meer ontsnappingsroutes voor de auto er in de wijk zijn, hoe groter de kans op inbraak.

Mooi dat het fietspad naar Haghorst er komt, maar hoe gaat het college dat betalen, want belastingen mogen niet omhoog en reserves niet omlaag. Natuur wordt vooral aan toerisme gekoppeld, de economische waarde overheerst, over duurzaamheid zegt het akkoord bijna niks.

Het akkoord mist bevlogenheid en lange termijn denken. Geheel in stijl van AB wordt vooral cliëntelisme bedreven: wijkcentrum Waterhoef blijft bestaan, fietspad Haghorst komt er, Kop van De Lind wordt waarschijnlijk verhard, auto-ontsluiting voor nieuwe inwoners Pannenschuur Buiten, zwembad op Den Donk. Maar als dat wensenlijstje vervuld is en de burgers uitdrukkelijk worden uitgenodigd nieuwe wensenlijstje in te dienen, hoe gaat het dan

verder? Nog een vijsvijver wellicht? Maar een duidelijke politieke richting naar 'Oisterwijk op weg naar 2020' zit er niet in. Wellicht horen we dat straks nog van Harrie Marsé en Peter Smit. Hoe ze denken van A naar Beter te komen. Waarschijnlijk wordt het iets van 'Van hot naar haar met Dik Voormekaar'.

Volg de RRT en Burrie ook op Twitter:

<http://twitter.com/rooieroepoeter>

<http://twitter.com/Burrie>

Het liefje van Mussert

Verscholen achter de veelbezongen 'schone dennen', diep in het Oisterwijkse bos, lagen de optrekjes van de twee meest bekende Nederlandse katholieke fascisten: Arnold Meijer aan de Oirschotsebaan en Emile Verviers bij Groot Speijck. Oisterwijk stond bekend als de 'klaverweide van het fascisme', nergens stemden zoveel inwoners in 1937 op Zwart Front (ruim 21%). Verviers was er trots op de eerste Nederlandse fascist te zijn en was enige tijd lid van Meijers Nationaal Front en van de NSB. Meijer probeerde tijdens de oorlog bij de bezetter in het gevlei te komen door een vrijwilligerslegioen aan te kondigen dat in Rusland tegen de bolsjewisten zou gaan vechten. Na de oorlog werden via lokale lijsten meer Zwart Fronters in de gemeenteraad gekozen dan daarvoor. Nog in 1973 noemde de gemeenteraad een straatnaam naar vliegenier Charles Lindbergh, die mondiaal door zijn sympathie voor Hitler en zijn antisemitische toespraken ieder krediet reeds tientallen jaren verspeeld had. Meijer en Verviers leefden teruggetrokken in de Oisterwijkse bossen. Verviers was gehuwd met zijn veel jongere secretaresse: een meisje van Pijnappel. Haar zus was weer de huishoudster van Arnold Meijer. Dat Oisterwijk na de oorlog dienst deed als woonplek voor gewezen fascisten wist bijna iedereen. Maar dat zich in het bosgebied toen ook nog een derde familie ophield met directe connecties naar de belangrijkste leider van het Nederlands fascisme Anton Mussert is praktisch onbekend.

Mussert trouwt met zijn tante maar wordt verliefd op zijn achternichte

In 1917 trouwde Anton Mussert met zijn achttien jaar oudere tante Rie Witlam. Hij had een relatie met haar gekregen tijdens een nierziekte na zijn militaire diensttijd. Tante Rie verpleegde hem toen. Voor Mussert was de relatie met zijn tante een manier om zich los te maken van zijn moeder, die hem zeer beschermend had opgevoed. Moeder Mussert weigerde bij de voltrekking van het huwelijk aanwezig te zijn. Ze zou het haar zus nooit vergeven dat zij haar Anton, 'die het leven nog niet kende' op zo'n jonge leeftijd tot een huwelijk had verleid. De echtverbintenis zou echter ook voor Anton nooit 'vreugdevol' worden. Binnen de NSB waren er veel geestverwanten die er moeite mee hadden dat hun Leider - toch de verpersoonlijking van de Hollandse mannelijkheid, die in de NSB zo hoog stond aangeschreven - met zijn tante gehuwd was.

Mussert moest tijdens de bezetting als leider van de NSB regelmatig naar Den Haag. Hij logeerde daar dan bij zijn nicht Helena Mijnlief-Verburg. Helena, dochter van een zus van zowel de moeder als echtgenote van Mussert, was weduwe en had een jonge dochter: Marietje (1923). Anton Mussert, voor zijn familie Ad, had altijd al grote bewondering gehad voor het kleine Marietje en overlaadde het meisje met cadeaus. Maar de bewondering sloeg om in verliefdheid toen Marietje uitgroeide tot een knappe jongedame, een kop groter dan de would-be leider van Nederland. In 1942, Mussert is dan 48 jaar oud en zijn vrouw al bijna 70, slaat de vlam echt over. Hij krijgt een heftige relatie met zijn bijna dertig jaar jongere achternichte, die dan juist voor het gymnasium (Vrijzinnig Christelijk Lyceum Den Haag) geslaagd is. Met haar kon hij, beter dan met zijn vrouw, praten over de politiek en zijn leven, over zijn plannen en zijn problemen. Marietje was evenals haar moeder in februari 1941 lid geworden van de NSB. Na de oorlog verklaarde ze dat ze uit eigen overtuiging lid was geworden. Ze bezocht slechts enkele vergaderingen van de beweging en was niet bepaald actief binnen de NSB. In het televisieprogramma *Profiel* van 9 november 2005 komt zij aan het woord. Ze wilde niet herkenbaar in beeld, omdat zij en haar kinderen veel last hadden van het feit dat ze Musserts achternichte is: 'Mussert kwam bij ons om bij te komen van de politiek (...) Of hij verliefd op me was? Waarschijnlijk wel (...) Ja ik hield van hem, we hadden een goede band we gingen vaak samen wandelen. Ik moest hem altijd afdraven omdat hij te weinig beweging kreeg'. Zie:

<http://www.geschiedenis24.nl/speler.program.7067716.html>

Zoetelijk gevrij in de Biesbosch

De affaire met zijn achternichtigte zou tot het einde van zijn leven blijven bestaan, maar was niet de enige verhouding van de Leider der NSB. Vóór Marietje had hij een relatie met een gehuwde en Joodse (sic) vrouw. Marietje werd als jonge muze Musserts enige troost aan het eind van de oorlog, waarin hem duidelijk werd dat Duitsland niet meer ging winnen. Hij maakte eindeloze wandelingen met haar rondom de Holterberg en langs de waterwerken. Mussert was en bleef de ingenieur. 'Hoeveel pontjes we samen niet hebben gezien!', roept Marietje uit in 'Nagelaten Bekentenissen', tegen samensteller Gerard Groeneveld. 'Met name plekjes waar hij als ingenieur projecten had begeleid, waren favoriete bestemmingen. Hij legde dan uit waarom hij voor een bepaald ontwerp voor een brug had gekozen. Bijvoorbeeld omdat die zo veel beter paste in het landschap. De brug bij de Vecht was zo'n plek. Die had hij zelf gebouwd. Daar was hij zó apetrots op'. Op 6 juli 1942 bezocht de toen net geslaagde gymnasiaste met Ad Mussert de Spieringsluis in de Biesbosch. Een werknemer van de werkplaats bij de sluis bespiedde het liefdespaar in de vrije natuur: 'Het zoetelijk gevrij ging over in hartstochtelijk omhelzen. Hij kroop om haar heen om vervolgens haar hele figuurtje schijnbaar op te willen eten'.

Marietje Mijnlief en Anton Mussert

Ondertussen had Mussert ook een fraai woonhuis gekocht aan de Kapelweg in Den Haag. Feitelijk was het door de Duitse bezetter geroofd van een Joodse familie. Maar om de hoek van dat huis woonden toen nog zijn nicht en achternicht. De reden voor de aankoop lag voor de hand; als de Leider ooit in Den Haag zou tronen en zijn Marietje als bruid zou meenemen, zouden ze samen het huis aan de Kapelweg kunnen betrekken. Hij zinspeelde op een tweede huwelijk. Voor de pracht en praal waarmee Mussert en Marietje zich dachten te omringen, werden al inkopen gedaan: uit het geroofd bezit van de Joodse familie May werden een groot antiek servies en kostbare antieke stoelen gekocht. Van de familie Kröller-Müller werd een Perzisch tapijt van veertig vierkante meter gekocht. Alles werd bij Marietjes moeder opgeslagen.

Toen Marietje en haar moeder uit Den Haag moesten evacueren, fourneerde Mussert fl. 70.000 voor een villa aan de Amersfoortsche Straatweg in Naarden. Na de oorlog werd daar in de tuin een brandkist opgegraven waarin zich naast een boek van de Leider, opgedragen aan 'Maria' een bundel brieven bevond 'betrekking hebbende op het intieme particuliere leven van Mussert'. Helaas zijn die tot dusver niet in de archieven teruggevonden.

De liefdesaffaire was ook tot de Duitse bezetter doorgedrongen. Mussert had zelf General-kommissar Schmidt ingelicht. SS-leider Rauter zag er geen probleem in, beter dan de 18 jaar oudere tante, zo dacht hij. Maar hij meldde aan zijn baas Himmler dat de starre calvinistische kring rond Mussert in de NSB er wel problemen mee had. Mussert zou volgens de spionagerapporten van de Sicherheitsdienst wachten op de dood van zijn vrouw, die aan borstkanker leed, en dan met Marietje trouwen. Echter zijn vrouw bleek na een operatie genezen. Binnen de NSB was het kader geschokt. Er zouden zelfs in juni 1944 plannen zijn gesmeed om de Leider uit de weg te ruimen.

Tegen het einde van de oorlog zouden Musserts vrouw, zijn nicht en achternicht geëvacueerd worden naar Overijssel. Op 14 april 1945 werd Marietje Mijnlieff in Friesland gearresteerd en verbleef ze samen met haar moeder in kamp De Roskamp in Weesp. Toen Anton Mussert ter dood veroordeeld werd, kreeg dominee Reusen enkele afscheidsbrieven mee. Het was zijn taak die te censureren. Reusen: 'De brieven aan zijn vrouw en aan de anderen waren van huishoudelijke aard, terwijl de brief aan mej. Mijnlieff getekend wordt met deze zin: 'Ik heb nog dikwijls gedacht aan de ontmoeting op de Larense hei, waarin je zei, dat je hoogste geluk zou wezen, wanneer je een kind zou dragen onder je hart van mij'. Ook in de TV-uitzending van 2005 stelt Marietje nog altijd: 'Hij was geen landverrader'.

Marietje, het liefje van landverrader nummer 1, zou na de oorlog slechts moeizaam een nieuw leven kunnen opbouwen. Op 26-jarige leeftijd huwde ze op 15 september 1949 met Frits Rompelman, een zoon van Albertus Rompelman, een actief NSB'er die tot in 1942 in Oisterwijk had gewoond.

NSB-vlag op het Klompven

Frits Rompelman was in de oorlogsjaren gehuwd met Mia Minkman (1914-2006), een dochter van een bekende NSB-vrouw van het Klompven. Sjef Paijmans vertelt in zijn Oisterwijkse herinneringen over de NSB-vlag die in de tuin van de familie Minkman op het Klompven prijkte, maar niet lang: 'Bij ons aan het Klompven stond de villa van de familie Van der Heijden, directeur van de Vedeha schoenfabriek. Deze waren gedoken, omdat het Joden waren. In deze villa woonde nu mevrouw Minkman met haar beide dochters. Mevrouw Minkman was invalide en reed in een wagentje rond. Zij was, evenals haar beide dochters, een trouwe volgeling van de beweging van de heer Mussert, leider van de Nationaal Socialistische Beweging in Nederland. Het was zondagmiddag en Willy en ik verveelden ons stierlijk in deze toch zo opwindende tijd. Opeens kregen wij de hele grote, rood-zwarte vlag in het oog, waarop in het midden het embleem van deze beweging, de N.S.B. driehoek, met veel goud, rood en zwart te zien was. De vlag hing fier uit te waaien. Dat kwam wel meer voor, maar nu was de provocatie ten top gedreven, omdat behalve de familie Minkman plus aanhang, een in volledig in uniform gestoken W.A. -man, plus revolver op de heup, heerlijk op het bordes zat te zonnen. Die glimmende klep van de pet van de W.A. -man Rompelman, die ergens op of rond het Klompven woonachtig was, was een doorn in ons oog. Die W.A. -man hield zich aangenaam bezig met een van de dochters van mevrouw Minkman. Twee zielen, één gedachte: "Die vlag moet weg!"

Frits Rompelman en Mia Minkman vertrokken na hun huwelijk naar Bloemendaal, waar Frits een bekend colporteur van *Volk en Vaderland* werd en Mia met een kinderjuffrouw de kinderen opvoedde. Beroepsmatig was Frits in 1942 met de Tilburgse Fred Ouwering actief in de Nederlandsche Oost Kompagnie, een organisatie die in de door de Duitsers veroverde gebieden in de Sowjet-Unie landbouw- en industriebedrijven opzette. Rompelman reisde voor deze organisatie naar de Oekraïne.

Oorlogje spelen aan de Hondsborgselaan

Het huwelijk met Minkman hield na de oorlog geen stand. Rompelman zette zijn werkzaamheden in (Amerikaanse) textielmachines voort en hertrouwde met Marietje Mijnlieff. Het echtpaar betrok een villa aan de Hondsborgselaan 2 te Oisterwijk. Hun zonen kregen typisch Amerikaanse namen. De familie was echter getekend door het verleden en werd in de buurt gemeden. Dat werd ook nog versterkt omdat de buurkinderen schrik hadden van de paardrijdende zonen Rompelman, die met Duitse helmen en een Waffen-SS-vlag de buurt onveilig maakten. Enkele buurtjongens maken echter melding van verzetswerk: ze zouden met een buks op de 'soldaten' Rompelman gevuld hebben. Een van de zonen rijdt nog altijd ergens rond in een militaire Duitse kever Volkswagen KDF type 82 E, model 1942, die als militaire auto destijds in gebruik was, o.a. bij het Deutsche Afrika Korps.

Marietje hield zich in de Oisterwijkse bossen enkel bezig met het keuren van allerlei hondenrassen. Haar voorkeur gold de Briard. Maar ze was ook keurmeester voor de Bearded Collie, Franse Herdershond Beauceron, Old English Sheepdog, Picardische Herdershond en Pyrenese Herdershond. Later werd ze erelid van de Nederlandsche Briard Club en benoemd tot Erekeurmeester. Aan politiek deed ze niet meer, hoewel ze met instemming een artikel over de hond citeerde waarin gemeld werd: 'Wij zullen moeten aanvaarden dat wolven en honden (zij behoren tot dezelfde diersoort!) geen democraten zijn, ook al past dat veel hondenbazen en trainers niet in hun straatje'. Ergens in de jaren zeventig-tachtig vertrok de familie naar Biezenmortel en ging wonen op een boerderij op de Schreurenhoeve. Marietje, het liefje van Mussert, is nog altijd in leven en verblijft momenteel ergens in het land in een verzorgingsaccommodatie.